

EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

TCE DUYARLI EĞİTİM ORTAMLARI VE SÜREÇLERİ STANDARTLARI

«ÖĞRETİM PROGRAMLARI VE MATERYALLERİ»

Eğitimde Toplumsal Cinsiyet
Eşitliğinin Geliştirilmesi
Teknik Destek Projesi

STANDART EO-2. Eğitim materyallerinin konu, metin ve görsellerinin toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek şekilde üretilmesi ve kullanılması sağlanır.

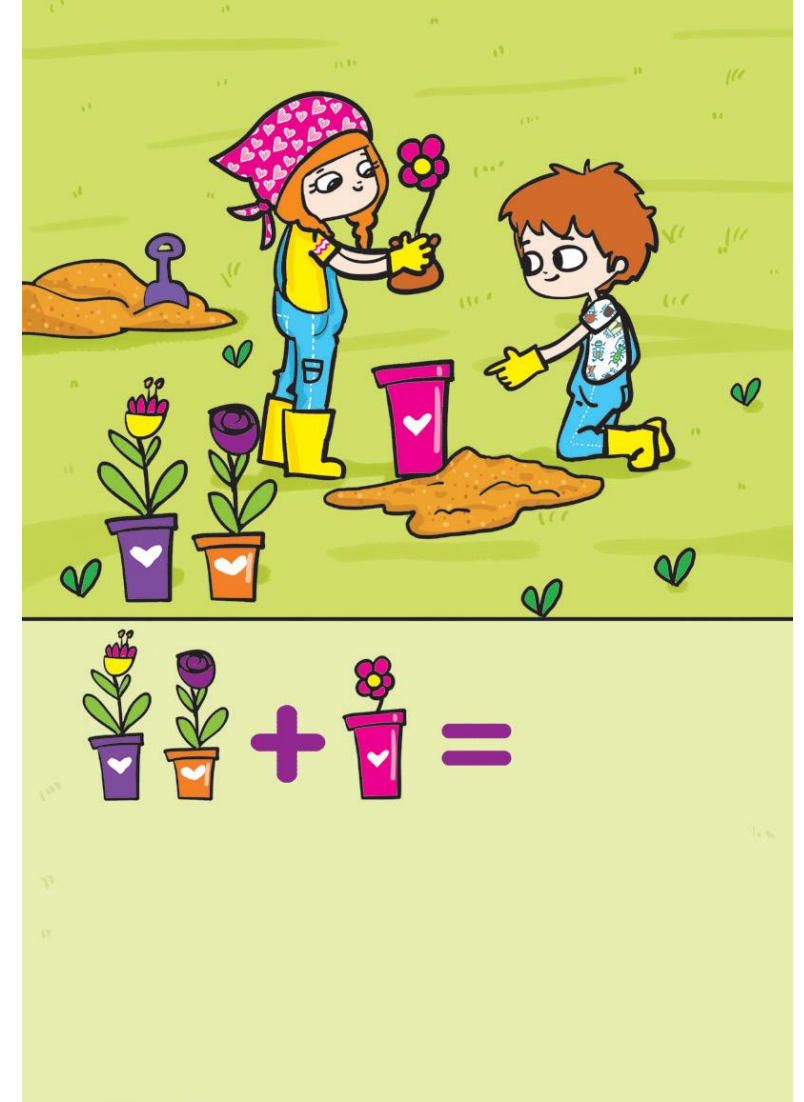
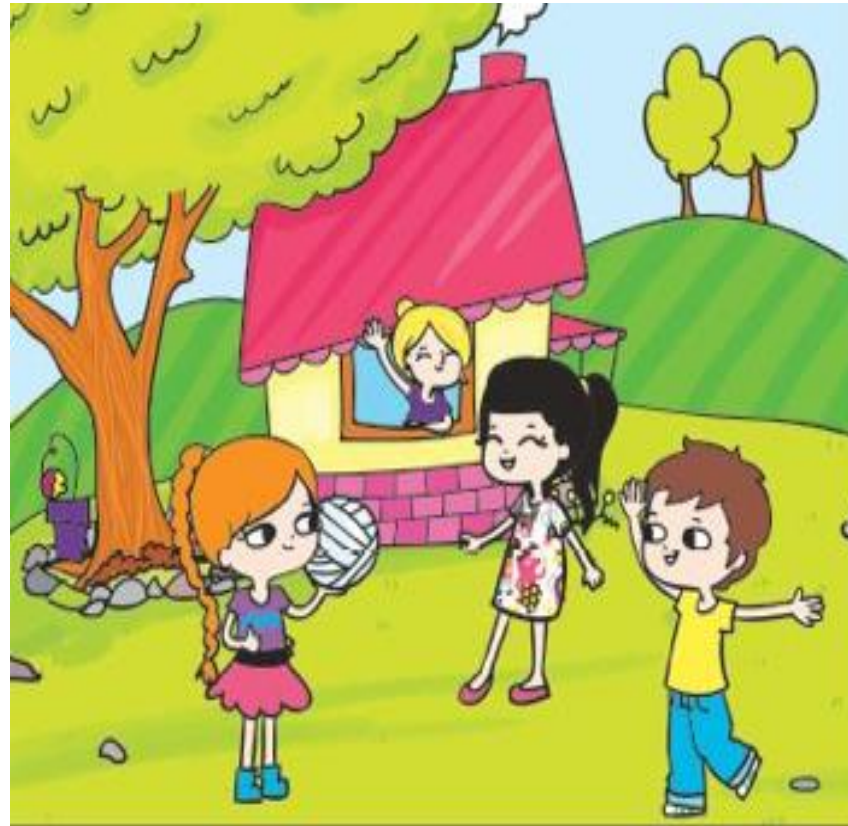
HEDEF EO-2.1. Konular işlenirken toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin sorgulanmasını sağlayacak temalar seçilir.

HEDEF EO-2.2. Ders kitaplarındaki görsellerin ve metinlerin toplumsal cinsiyet eşitliğine uygunluğu kız ve erkek öğrencilerin katılımıyla değerlendirilir.

OKUL ÖNCESİ DERS KİTAPLARI (Pamuk Şekerim 1-Pamuk Şekerim 2)



EYLEMLERDE
EŞİT
TEMSİLİYET ve
OYUN OYNAMA

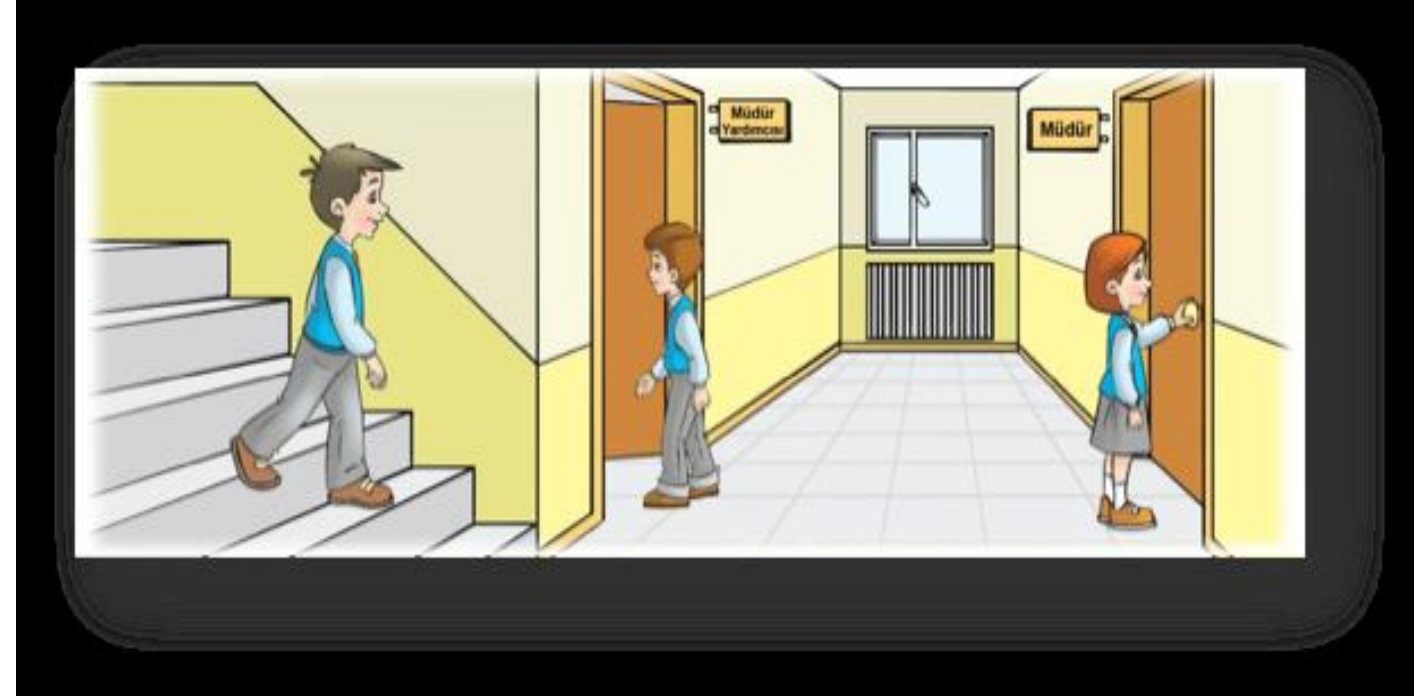
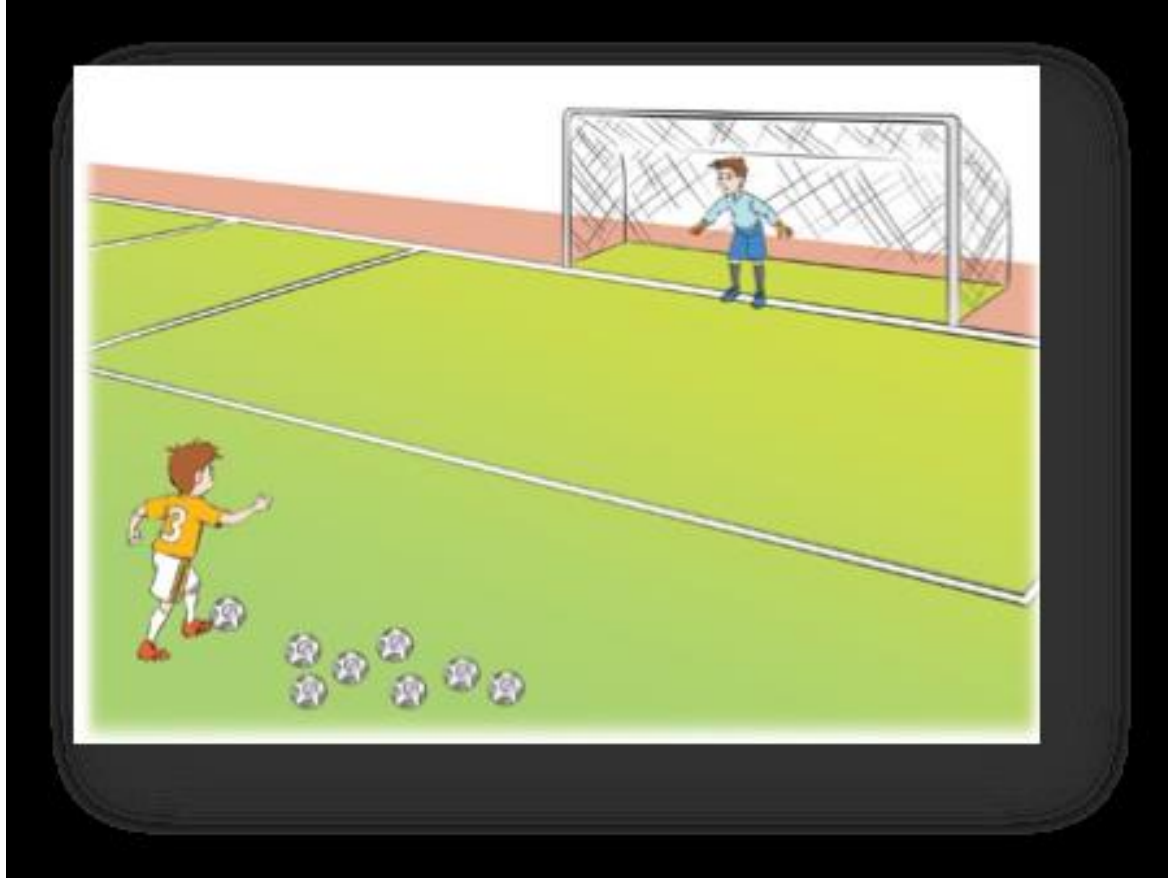


İLKOKUL HAYAT BİLGİSİ DERS KİTAPLARI

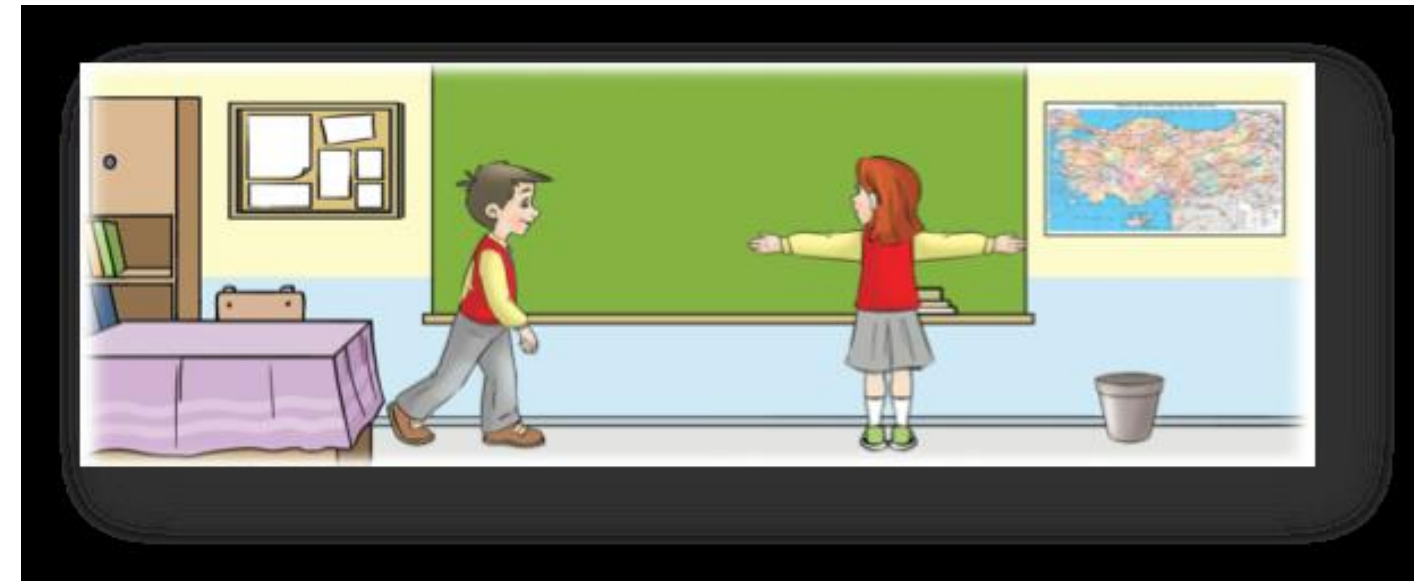
EYLEMLERDE EŞİT TEMSİLİYET ve OYUN OYNAMA



ORTAOKUL MATEMATİK DERS KİTAPLARI

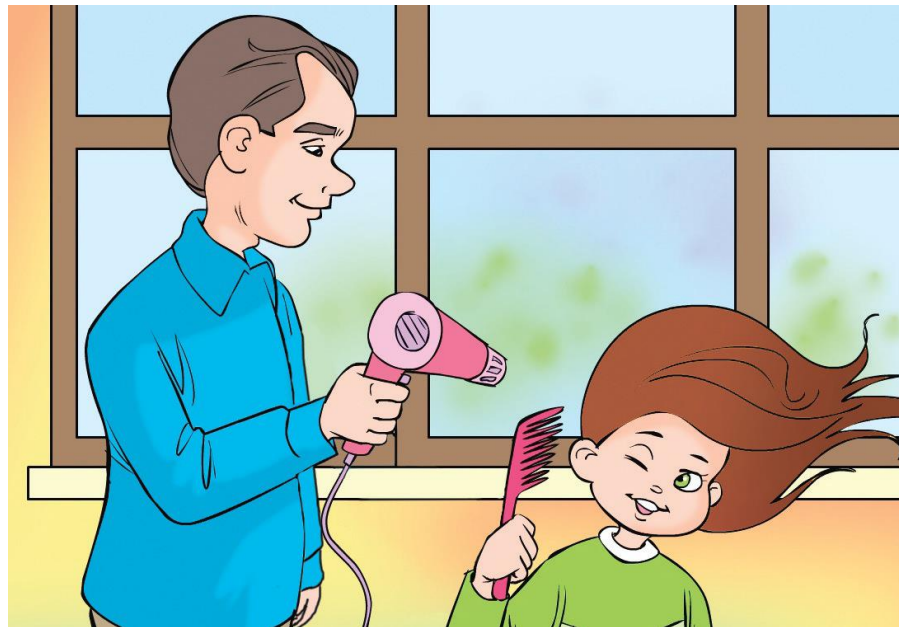


**EYLEMLERDE
EŞİT
TEMSİLİYET ve
OYUN OYNAMA**



EYLEMLERDE EŞİT TEMSİLİYET ve SPOR





ÇOCUK BAKIMI VE EVE YÖNELİK EYLEM

MATEMATİK DERS KİTAPLARI



EVE YÖNELİK EYLEM

Annem 2 m 45 cm tülü benim odama,
3 m 75 cm tülü de salona dikti. Annem ne
kadar tül kullanmıştır?

$$\begin{aligned} 2 \text{ m } 45 \text{ cm} + 3 \text{ m } 75 \text{ cm} &= 245 \text{ cm} + 375 \text{ cm} \\ &= 620 \text{ cm} \\ &= 6 \text{ m } 20 \text{ cm tül kullanmıştır.} \end{aligned}$$



MATEMATİK DERS KİTAPLARI

- “Rafta 12 bardak vardı. Annem bardakların bir kısmını masaya götürdü. Annem masaya kaç tane bardak götürmüştür?”
(*Matematik 1, 2. Kitap, MEB, 2012, s.147*)
- “Emine, akşam yemeği için beş kişilik bir sofrayı hazırladı. Tabak, çatal ve kaşıkları yerleştirdikten sonra sürahideki suyun tamamını bardaklara paylaştırdı. Sürahideki su miktarını tahmin ediniz.” (*Matematik 3, 2. Kitap, MEB, 2012, s.160*)
- “Fahriye Hanım yaptığı kurabiyelerin $\frac{3}{4}$ ’ünü ilk gün...”
(*Matematik 6, MEB, 2012 s.28*)
- “İrem Hanım bedenleri aynı 10 adet gömleği yıkamak üzere çamaşır makinesine attı...” (*Matematik 6, MEB, 2012, s.249*)

İLKOKUL HAYAT BİLGİSİ DERS KİTAPLARI

MESLEKLER



Bu resim size ne anlatıyor? Açıklayınız.



İşte Ailem

Resimleri inceleyip gördüklerinizi anlatınız.



Annem Ayşe Arı çok başarılı bir doktordur. Hastalarını tedavi eder. O zaman hem onlar hem kendi çok mutlu olur.

Babam Orhan Arı öğretmendir. Öğrencilerine yeni şeyler öğretmek onu çok mutlu eder.

Ben de öğretmen olup okulumuzda çalışmak istiyorum.

Ailenizin bireylerini tanıtınız. İş ve mesleklerini anlatınız.

MESLEKLER

OCCUPATIONS



SEÇİMİN GÜRÜLTÜSÜ

Bayraklara bakılırsa sanki bayram gelmiş gibi. Ağaçların arasına gerilmiş ya da arabalardan çıkartılmış birçok bayrak var çevrede. Ama ben bu kadar bayrağın asıldığı hiçbir bayram görmedim.

Aslında niçin insanların bu kadar heyecanlı olduklarını da anlayabilmiş değilim. Babamdan anlatmasını istedim, ne oluyor diye. Babam da her zamanki soğukkanlılığıyla "Seçim var, belediye başkanlığı ve muhtarlık için." dedi.

Okul kitaplarımızda, neredeyse her yıl muhtar ve ihtiyar meclisinin görevlerini anlatan okuma parçaları oluyor. Hatta sınavlarda soru bile geliyor. Annem, ben okul değiştireceğim zaman muhtara gidip nüfus kâğıdı sureti ve ikametgâh senedi çıkartmıştı. Yeni bir mahalleye taşındığında her türlü iş için önce muhtarlığa gidip kayıt yaptırmak gerekiyormuş.

Bir iş için annemle muhtara bir kez gitmiştim. Önce koca bir defter çıkarmışlar, ardından da oradaki bilgileri başka bir kâğıda yazmışlardı. En sonunda da bizim mahal-
lenin muhtarı olan kişi kâğıdın altına mührünü vurmuştu. Elbette bunun için para da ödemiştik.



MESLEKLER

HAYAT BİLGİSİ-2 MESLEKLER

Düşünelim, konuşalım: Sevdiğiniz meslekler nelerdir?

Yıllar önce ben de sizin gibi okula gittim. Bana da “Büyüyünce ne olacaksın?” diye sormuşlardı. Ben de “Öğretmen olacağım.” demiştim. Yıllar geçti. Okudum, büyüdüm, öğretmen oldum. Şimdi sizin gibi öğrencilerim var. Onları çok seviyorum. En iyi biçimde yetiştirmeye çalışıyorum. Bir gün öğrencilerime, “Büyüyünce ne olacaksınız?” sorusunu sordum. Hepsi çevrelerindeki meslekleri iyi incelemişlerdi. Bakın nasıl cevaplar verdiler:

Ece, söz alınca ortaya çıktı. Dans etme konusunda oldukça yetenekliydi. Başladı dans etmeye. Dans bitiminde arkadaşları onu alkışladılar. Ece, arkadaşlarını ve öğretmenini selamladı. “Sanırım ne olmak istediğimi anladınız.” dedi. Sizce Ece hangi mesleği seçmek istiyor?

Yavuz: “Ben mekanik araçlarla çok ilgileniyorum. Onların nasıl çalıştığı çok ilgimi çekiyor. Özellikle uçaklar. Uçakla dünyanın her yerine uçmak, her yeri görmek istiyorum.”

Yavuz hangi mesleğe yeteneği olduğunu düşünüyor?



Esin dedi ki: “Annem bana yemeğin nasıl yapılacağını öğretti. Birçok yemeğin nasıl pişirileceğini biliyorum.

Büyüyünce ben de yemek yapacağım. Bu konuda oldukça yetenekliyim.”

Esin sizce kendisi için hangi mesleği belirlemiştir?

Söz alan Gökhan, pencerenin önüne geçti. Dışarıya bakıp önündeki kâğıda bir şeyler çizdi ve boyadı. Sonra arkadaşlarına döndü ve “Ben doğayı renklerle anlatmak istiyorum. Okuldaki görsel sanatlar dersinde de çok başarılıyım.” dedi. Sizce Gökhan büyüyünce hangi mesleği yapmak istiyor olabilir?

Mert, bir arkadaşının yanına gitti. Ağzını açtırdı, içine baktı. Gözlerini inceledi. Sırtını dinledi. Sonra kâğıda bir şeyler yazar gibi yaptı. “Geçmiş olsun.” dedi. Sizce Mert büyüyünce ne olmak istiyor?



Nihan, arkadaşının boyunu, kollarını ölçtü. Sonra kumaşın üzerine şekiller çizdi. Makasla kumaşı kesti, iğneyle dikti. Diktiği şeyi arkadaşına giydirdi. “Harika oldu!” dedi. Nihan’ın gönlünde yatan meslek sizce hangisidir?

Arzu, söz alınca çok heyecanlandı. Arkadaşının saçlarını tarar gibi yaptı. Makasla keser, düzeltir gibi davrandı. Şekil verdi. Arkadaşı da “Teşekkür ederim. Bu saç bana çok yakıştı.” dedi. Arzu büyüyünce ne olmak istiyor, söyler misiniz?

STANDART EO-2. Eğitim materyallerinin konu, metin ve görsellerinin toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek şekilde üretilmesi ve kullanılması sağlanır.

HEDEF EO-2.3. Ödevlerde, projelerde öğrencilerin toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin farkındalığını artıracak konulara yer verilir.



ÖDEV VE PROJE KONULARI-TARİH DERSİ

a) Tarihin Tanımı ve Özellikleri



Tümer (Törnir)

Tarih, geçmişten bize ulaşan günümüzde ortaya çıkan, eleştirel ve yorumlu bir anlayışla incelenen kalıntılardır.

Tarih, çevremizi saran ve bizi meşgul eden bugünün kaygı, sıkıntı ve sorunları adına geçmiş zamanların sorgulamasından başka bir şey değildir.



Fernand Braudel
(Fernand Bradı)

TARİH NEDİR?



Edward Hallett Carr

Tarih, tarihçilerle olgular arasındaki kesintisiz etkileşim veya bugün ile geçmiş arasındaki bitmeyen bir diyalogtur.

Tarih, İnsanlığın eylem ve fikirlerinin gelişimini takip eden, fertler ve topluluklar tarafından gerçekleşen eylemler ve ortaya atılan fikirleri ve bunların sonucunda gerçekleşen olayları inceleyen bilimdir.



Zeki Velidi Togan



Yukarıda verilen tanımlardan hareketle tarihin tanımı ve özellikleriyle ilgili neler söylenebilir? Açıklayınız.

ÖDEV VE PROJE KONULARI-TARİH DERSİ

Abdülmecit döneminde devletin yönetim merkezi Dolmabahçe Sarayı'na taşındı. Saray, Avrupa tarzı bir mimariye sahip olduğu gibi binanın içinde yapılan aksesuarlarda da Batı tarzı malzemeler kullanıldı. Devlet dairelerinde fes, pantolon ve ceket giyme zorunlu hâle getirildi. Bu değişim özellikle İstanbul'da bazı kesimleri de etkiledi. Şehirlerde insanların giyim kuşamında değişiklikler oldu. Batı tarzı giyim benimsendi. Şalvar yerine setre ve pantolon giymeye başlandı. Kadın giyiminde süslü başörtüsü ve hafif manto gibi kıyafetler ön plana çıktı. Siyah çarşafar artık renkli olarak da kullanılmaya başlandı. Toplumda yeni kurumların oluşmasına bağlı olarak bir memur sınıfı oluştu. Geleneksel kesimlerden ayrılan bu sınıf, sosyal hayatta modern hayat tarzının öncüsü oldu. Dil bilmek, memuriyetlerde yükselme nedeni oldu. Bu yüzden İngilizce, Fransızca ve Almanca gibi dillerin önemi arttı.

XIX. yüzyılda meydana gelen değişimler kadınları da etkiledi. Kadınlar toplum hayatında yer almaya başladı. Ahmet Cevdet Paşa'nın kızı Fatma Aliye Hanım yaptığı çalışmalarla Osmanlı toplumunda ilk kadın hakları savunucusu oldu. Sayıları sınırlı da olsa kadınlar bazı iş kollarında çalışmaya başladılar.

XIX. yüzyılda toplumun eğlence hayatında da önemli değişiklikler oldu. Önceki dönemlerde gezi ve dinlenme mekânları olan mesire yerlerinin yanında parklar açıldı. İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerde bazı aileler, bir araba alarak müzikli eğlenceler dü-



STANDART EO-2. Eğitim materyallerinin konu, metin ve görsellerinin toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek şekilde üretilmesi ve kullanılması sağlanır.

HEDEF EO-2.4. Derslerde geleneksel medyada ve günümüz bilgi iletişim teknolojilerinde toplumsal cinsiyet kalıpyargılarının yeniden nasıl üretildiği konusuna dikkat çekilir.



PEKİ YA SİZ.....

- ✿ Sosyal medya kullanımını konusunda olası cinsiyetçi önyargılar hakkında bilgi sahibi misiniz?
- ✿ Kız ve erkek öğrencilerin sosyal medyayı ne sıklıkla ve nasıl kullandıkları konusunda bilgi sahibi misiniz?
- ✿ Derslerde medyada toplumsal cinsiyet kalıpyargılarını ele alırken, konuyu ne kadar gerçek hayatla ilişkilendiriyorsunuz?
- ✿ Yazılı ve görsel medyadaki cinsiyetçi söylemlere dikkat çeker misiniz?
- ✿ TV programları, reklamlar, diziler, gazete haberlerinin sınıf içerisinde tartışılması sırasında toplumsal cinsiyet rollerinin nasıl yeniden üretildiğine dair sınıf içi tartışma ortamları yaratır mısınız?

Teşekkürler!

